ନେତା ।

ପ୍ରକାଶକ—

ଶ୍ରୀ ଭିକାରିଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

କଟକ ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ।

Printed by B. S. Das,
at the Mukur Press,
CUTTACK.
1918.

ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା ମାତ୍ର ।

ନେତା ।

ନେତା ନେତା ବୋଲି   ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି
କଏ ନେତା କେ ତା ଚିହ୍ନିବ,
ନେନ୍ତା ନେନ୍ତା କରି   ନେତା ଫନ୍ଦୁଛନ୍ତି
କଣ୍ଠା ପାଙ୍କଲ୍ କେ ଜାଣିବ ।
କେ ବୋଲଇ ମୁହିଁ   ଏମ୍.ଏ. ବିଏ. ପଢ଼ି
କାହାରି ଆସିଲି ପଦାକୁ,
ନେତା ହେବା ପାଇଁ   ଦାବି ହେଲା ମୋର
ଆଉ ମୁଁ ଡରିବି କାହାକୁ ।
କେହି ବୋଲେ କେହି   ଦେଖୁ ନା ଅନାଇ
ମୋ ପେଟ ଉଠୁଛି ଆଗକୁ
ମୋତେ ଯେବେ ନେତା   ନ କହିବେ ମୁହିଁ
କେମନ୍ତେ ହଟିବ ପଛକୁ ।
କେହି ବୋଲେ ଦେଖ   କୋଠାକୁ ମୋହର
ଅନା ମୋର ଗାଡ଼ ଯୋଡ଼ାକୁ

ହେମନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ବାଳ ମୁଁ କାଟିଛି
ଗୁହାଁ ମୋର ଯାମାଯୋଡ଼ାକୁ ।
କେହି ବୋଲେ କେତେ କମାଇ କଉଡ଼ି
ଗାଡ଼ି ଦେଲୁ ଘର ଭିତରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ନ ପାରିବେ କେବେ
ବନ୍ଦିଥିଲେ ମୁହିଁ ପ୍ରାଣରେ ।
ପୁଅ ଝିଅ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ କେହି
ପୋଷୁଅଛି କେତେ ସୁଖରେ
ସୁନା ଚୁଡ଼ି ଗଢ଼ି ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲାଣି
ଦେଖ ତା ଖରଯା ହାତରେ ।
କେହି ଅଂବା ନିଜେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଭୁଞ୍ଜାନ୍ତି
କେତେ କସ ଖାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ
ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ନ କହୁବ
କେମନ୍ତେ ନେତା ଏ ସବୁଙ୍କୁ ।
କେହି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ଗୁମାସ୍ତା ବସାଇ
ଘରେ ବସି ସୁଧ କଷୁଛି
ଲାଗୁଛି କେମନ୍ତେ ଯୋଡ଼ିଲେ ହିସାବ
ଖାତୁଲାଟି ବେଶୀ କରୁଛି ।

ଦେଶ କାମ ଲାଗି ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ଟଙ୍କା
ଦେଶ ଲୋକେ ଏକ ମେଳରେ
ଯାହାର ଯା ଅଛି ଘର ବାଡ଼ି ସବୁ
ଲେଖିଦିଅ ତାଙ୍କ ନାମରେ ।
ଦେଶ ହିତେ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ ଯୋଗୁଁ
ପଡ଼ିଥିଲେ ଘୋର ଅଧରେ
ଦେଶ-ହିତ-କାମୀ ଦେଶ ପ୍ରେମେ ଟଙ୍କା
ଗଣିଦେବେ ବନା ଓଜରେ ।
ଏତେ ଅବିବେକ ଅନ୍ଧ କିଏ ତାଙ୍କୁ
ଦେଶ ନେତା ନୁହଁ କହିବ
ଦେଶ ଲୋକଙ୍କର ଏସନ ବେମାନ
ଧରମ କେମନ୍ତେ ସହିବ ।
ସଭା ସମିତିରେ ଠିଆ ହୋଇ କେହି
ବକ୍ତୃତା ମଣ୍ଡପ ଉପରେ
ଆଖି କାନ ନାକ ତର୍ଜି କି ହଲାଇ
ନାଚନ୍ତି କେମନ୍ତ ତାଳରେ ।
ତାନ ମାନ ସବୁ ମିଳାଇ ଯେସନ୍ତ
ହାତକୁ ଗୋଡ଼କୁ କଚାଡ଼ି

କେମନ୍ତ ଘୁଣ୍ଟରେ ବାଳ ମୁଁ କାଟିଛି
ଗୃହୁଁ ମୋର ଯାମାଯୋଡ଼ାଙ୍କୁ ।
କେହୁ ବୋଲେ କେତେ କମାଇ କଉଡ଼
ଗାଡ଼ ଦେଲ ଘର ଭିତରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ନ ପାରବେ କେବେ
ବଞ୍ଚିଥିଲେ ମୁହିଁ ପ୍ରାଣରେ ।
ପୁଅ ଝିଅ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ କେହୁ
ପୋଷୁଅଛି କେତେ ସୁଖରେ
ସୁନା ଚୁଡ଼ୀ ଗଢ଼ି ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲଣି
ଦେଖ ତା ଝରଯା ହାତରେ ।
କେହୁ ଅବା ନଜେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଭୁଞ୍ଜାନ୍ତି
କେତେ ରସ ଖାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ
ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ନ କାହିବ
କେମନ୍ତେ ଜେତା ଏ ସବୁଙ୍କୁ ।
କେହୁ ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ଗୁମାସ୍ତା ବସାଇ
ଘରେ ବସି ସୁଖ କରୁଛି
ଭୁଲୁଛି କେମନ୍ତେ ଯୋଡ଼ିଲେ ହିସାବ
ସାହୁଲାଟି ବେଶୀ କରୁଛି ।

ଦେଶ କାମ ଲାଗି ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ଟଙ୍କା
ଦେଶ ଲୋକେ ଏକ ମେଳରେ
ଯାହାର ଯା ଅଛି ଘର ବାଡ଼ି ସବୁ
ଲେଖିଦିଅ ତାଙ୍କ ନାମରେ ।
ଦେଶ ହିତେ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ ଯେଣ୍ଣ
ପଢ଼ିଥିଲେ ରଞ୍ଜ ଅଧରେ
ଦେଶ-ହିତ-କାମୀ ଦେଶ ପ୍ରେମେ ଟଙ୍କା
ଗଣିଦେବେ ବନା ଓଜରେ ।
ଏତେ ଅବିବେକ ଅନ୍ଧ କିଏ ତାଙ୍କୁ
ଦେଶ ନେତା ନୁହିଁ କହିବ
ଦେଶ ଲୋକଙ୍କର ଏସନ ବେମାନ
ଧରମ କେମନ୍ତେ ସହିବ ।
ସଭା ସମିତିରେ ଉଭା ହୋଇ କେହି
ବକ୍ତୃତା ମଣ୍ଡପ ଉପରେ
ଆଖି କାନ ନାକ ତଣ୍ଣିକ ହଲାଇ
ନାଚନ୍ତି କେମନ୍ତ ତାଳରେ ।
ତାନ ମାନ ସବୁ ମିଳାଇ ଯେସଙ୍କ
ହାତକୁ ଗୋଡ଼କୁ କଚାଡ଼ି

କେମନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ବାଳ ମୁଁ କାଟିଛି
ଗୃହିଁ ମୋର ଯାମାଯୋଡ଼ାକୁ ।
କେହି ବୋଲେ କେତେ କମାଇ କଉଡ଼ି
ଗାଡ଼ି ଦେଲି ଘର ଭିତରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ନ ପାରିବେ କେବେ
ବଞ୍ଚିଥିଲେ ମୁହିଁ ପ୍ରାଣରେ ।
ପୁଅ ଝିଅ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ କେହି
ପୋଷୁଅଛି କେତେ ସୁଖରେ
ସୁନା ଚୁଡ଼ୀ ଗଢ଼ି ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲାଣି
ଦେଖ ତା ଝରଯା ହାତରେ ।
କେହି ଅବା ନିଜେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଭୁଞ୍ଜାନ୍ତି
କେତେ ଜସ ଖାଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ
ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ନ କହିବ
କେମନ୍ତେ କେତା ଏ ସବୁଙ୍କୁ ।
କେହି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ଗୁମାସ୍ତା ବସାଇ
ଘରେ ବସି ସୁଧ ଖଟୁଛି
ଭାବୁଛି କେମନ୍ତେ ଯୋଡ଼ିଲେ ହିସାବ
ଗାଣ୍ଠିଲିଟି ବେଶୀ ବଢ଼ୁଛି ।

ଦେଶ କାମ ଲାଗି   ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ଟଙ୍କା
ଦେଶ ଲୋକେ ଏକ ମେଳରେ
ଯାହାର ଯା ଅଛି   ଘର ବାଡ଼ି ସବୁ
ଲେଖିଦିଅ ତାଙ୍କ ନାମରେ ।
ଦେଶ ହିତେ ସେହି   ଦସ୍ତାବିଜ ସେଥି
ପଢ଼ିଥିଲେ ରଙ୍ଗ ଅଧରେ
ଦେଶ-ହିତ-କାମୀ   ଦେଶ ପ୍ରେମେ ଟଙ୍କା
ଗଣିଦେବେ ବନା ଓଜରେ ।
ଏଡ଼େ ଅବିବେକ   ଅନ୍ଧ କିଏ ତାଙ୍କୁ
ଦେଶ ନେତା ନୁହଁ କହିବ
ଦେଶ ଲୋକଙ୍କର   ଏସନ ବେମାନ
ଧରମ କେମନ୍ତେ ସହିବ ।
ସଭା ସମିତିରେ   ଉଭା ହୋଇ କେହି
ବକ୍ତୃତା ମଣ୍ଡପ ଉପରେ
ଆଖି କାନ ନାକ   ତର୍ଜି କି ହଲାଇ
ନାଚନ୍ତି କେମନ୍ତ ତାଳରେ ।
ତାନ ମାନ ସବୁ   ମିଳାଇ ଯେସନ
ହାତକୁ ଗୋଡ଼କୁ କରୁଡ଼

ଖାଲଗାଙ୍ଗ ପୁଣି   ଯେତେ ଯେତେ କଥା
ପଙ୍କାନ୍ତ ଯେମନ୍ତ ଅଜାଡ଼ି ।
ଦେଖିଲେ ଶୁଣିଲେ   ଜାଣିବ ନିଶ୍ଚୟ
ଦେଶଟା ତାଙ୍କର ହାତରେ
ମନ କଲେ ଦେଶ   ଟେକିବେ ଦଣ୍ଡରେ
ମାଡ଼ିବେ କି ରସାତଳରେ ।
ତାଙ୍କୁ ଯେବେ କେହି   ନେତା ନ କହିବ
ସେକି ଆଉ ବାଞ୍ଚି ରହିବେ !
ହକ ଦାବୀ ତାଙ୍କ   ହେବ ଉପେକ୍ଷିତ
ଏହା କି ସହଜେ ସହିବେ ।
କେହି ବୋଲେ ମୁହିଁ   ଲେଖି ପାରେଁ କାବ୍ୟ
କବିତା ପ୍ରବନ୍ଧ ସୁନ୍ଦର
ନେତା ବୋଲି ମୋତେ   ନ ମାନିବ ଯେହେତୁ
କରି ଦେବ ତାକୁ ବାହାର ।
କେହି ବୋଲେ ଗୋଟା   ଭଲ ଉତ୍କଳ ମୁଁ
ମହକଲ ମୋର ବନ୍ଧୁତ
ଏଡ଼େ ଦମ୍ଭକାରୁ   ନେତା ନୁହେ ବୋଲି
କିଏ ସେ କହିବ କହୁତ !

କେହି କହେ ତାହାଙ୍କୁ   ସ୍ୱର୍ଗ-ପ୍ରତିନିଧି
ଚାହାନ୍ତି ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ବାରତା
ପୁଅ ଝିଅଠାରୁ   ଦେହ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାଏ
ବୁଝନ୍ତି ଏ କଥା ସେ କଥା ।
ହାଟରେ ଘାଟରେ   ଦେଖା ହୋଇଗଲେ
ମୁରକି ମୁରକି ହସନ୍ତି
ସରକାରୀ ସଭା   ଯେତେ ଯହିଁ ହୁଏ
ସବୁଥିରେ ତାଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ।
ତଳୁ ଉପରଯା'   ଯେ ଯହିଁ ରହନ୍ତୁ
କୋଟି କୋଟି ବୁଲି ସବୁର
ସଞ୍ଜ ସକାଳରେ   ସଲାମ ବଜାଇ
ରଖିଛନ୍ତି ସବୁ ଅବୁର ।
ଏମନ୍ତ ଜନଙ୍କୁ   ନେତା ନ କହିବ
କେମନ୍ତେ ଦେଶଟା ଚଳିବ
ସାଗର ତରଙ୍ଗେ   ଦେଶ ଭାସିଗଲେ
କେ ତାକୁ କୂଳକୁ ଟାଣିବ ।
କେ ବୋଲେ ମୁହିଁ ତ   ରଜା ସବୁଡ଼ାଙ୍କ
କ୍ଷମତାପତର ପାଇଛି

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ କେତେ ରଜାଙ୍କର
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ଯାଉଁଛି ।
ମୋତେ ବଳି ଶୋଷା କେ ଅଛି ଉତ୍କଳେ
ମୁଁ ବା କିପାଁ ନେତା ନୋହିବ
ଆନ ଜନ ନେତା ହେବେ ମୋ ଆଗରେ
ଏହା ମୁଁ କେମନ୍ତେ ସହିବ ।
କେହୁ ବୋଲେ ଦେଶେ ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟଜନ
ନ ଥିଲେ ମୋ ପିତା ସମାନ
ମହରଷି ଦାଖା ଛାଡ଼ିଦେବ ମୁହିଁ
କେଉଁ ଅଭିନବ ବିଧାନ ।
ସରକାର ଘରେ ଖଟି ଖଟି କେହୁ
ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଛି
ସୁଖ୍ୟାତି ବଳରେ ସରକାର ଘରୁ
କେତେ କି ଖେତାପ ପାଇଛି ।
ସରକାରୀ ଲୋକେ ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି
ତାହାଙ୍କୁ ନେତା ନ କରିବ
ସରକାରୀ ଘର ତାଲୁକାରୁ କଣେଁ
ଦେଶଟିର ନାମ ଲୁଚିବ ।

କେତେ ଘୋଡ଼ଭଙ୍ଗି ଛଡ଼ା ହୋଇ ହୋଇ
ଝକସ ଦାତାଙ୍କ ଦୁଆରେ
କମିସନଇ କେ ହୋଇ ବସୁଛନ୍ତି
ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ସଭାରେ ।
ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ଼ କମ୍ଭା ସ୍ଥାନୀୟ ବୋର୍ଡ଼ର
ମେମ୍ବର କରଣ କାହାଙ୍କୁ
ଜଙ୍ଗଲ ମାଲିକ- ମାନେ ବାଛନ୍ତି
ତୁମ୍ଭେ କ ଜାଣବ ତାହାଙ୍କୁ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ନେତା ଜଣେ ଜଣେ
ଯେ ଏଥି କରବ ସଂଶୟ
ମଳ ମୂଢ଼ କିମ୍ବା ଅନ୍ଧରୁ ତାଙ୍କର
ସବୁଥିରେ ଜାଣ ଅଥୟ ।
କେ ବୋଲଇ ଅମ୍ଭେ ଫିଟାଇ ଇସ୍କୁଲ
ପୁଣି ବେତ ଧର ହାତରେ
ଭବିଷ୍ୟତ ଜାତ ସମାଜ ଗଢୁଛୁଁ
ସମ କେବା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ।
କେତେ କେତେ ଲୋକ ଧାଇଁ ଆସୁଛନ୍ତି
ଶୁଣି ଅମ୍ଭ ଖ୍ୟାତ ଶ୍ରୁତରେ

ଛନ୍ତ ଯାଉଛନ୍ତି　　　　　ଏସମ ଆରତି
ଦେଖା ନାହିଁ କାହିଁ କ୍ଷିତରେ ।
ଦେଶର ଗୌରବ　　　　　ଦେଶର ସୌରଭ
ଆମ୍ଭ ହାତେ ଦେଶ ବଢ଼ାଇ
ଅମ୍ଭ ନେତା ଗଣ　　　　　ନ ମାନବ ଦେଶ
ଦେବା ସେ ଦେଶଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଇ ।
କେହ୍ନ ବୋଲେ ଅମ୍ଭେ　　　　　ଧର୍ମ ଅଧିପତି
ବସିଅଛୁଁ ଧର୍ମ ପୀଠରେ
କୃଷ୍ଣ ଅବତାର　　　　　ଲୀଳା ଖେଳାଗୁଡ଼
ବଦ୍ୟମାନ ଅମ୍ଭ ମଠରେ ।
ତୋର କଇପୁନ　　　　　ଅସଭ୍ୟତା ଚାଲ
ଫୋପାଡ଼ ଦେଲୁଣି ସକଳ
ଦେଶ ନେତା ହେବା　　　　　ପାଇଁକ ସେବାକୁ
ମନଟା ହେଲଣି ବକଳ ।
ସଭ୍ୟ ସମାଜର　　　　　ସେତେ ଶିକ୍ଷମାତ
ସେତେ ଯା ସଭ୍ୟତା ବିଧାନ
କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ମରେ　　　　　ଯେମନ୍ତେ ସେ ଗୁହଁ
ନାହିଁ କେ ଦେବ ତା ପ୍ରମାଣ ।

ଧରମର ନେତା   କରନ୍ତି ବୃଥାତା
ଏବେ ଦେଶବାସୀ ସକଳେ
କରମର ନେତା   କର ଭୃଅ ମିଳି
ଦେଶଟା ରହିବ କୁଶଳେ ।
ଟେକ୍ସ ବୋଲେ ସେହୁ   ଭଳା ବେତନରେ
ସରକାର ଘରେ ଗଣନ୍ତି
ସରକାରୀ ଲୋକେ   ସବୁ ଦଳେ ତାଙ୍କୁ
କାମଙ୍କା ବୋଲିଣ ମାନନ୍ତି ।
ଏତେ ଏତେ କର   ବେଠି ବେଗାରିରେ
ନେତା ଯେବେ ଅଙ୍ଗ ନୋହିବେ
ଦେଶୀ ଲୋକଗୁଡ଼ା   କୃତଘ୍ନ ବୋଲିଣ
ସରକାରଙ୍କୁ ସେ କହିବେ ।
ମାନ୍ୟବରମାନେ   ନେତା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ
ମାନ୍ୟବର ହେବା କାଳରୁ
ତାଙ୍କ ନେତାପଣ   କେ ନେବ ଛଡ଼ାଇ
ବୃଥା ଏ କଳ୍ପଣା ମୂଳରୁ ।
ଲୋକନ୍ତୁ ପାଶେ ଯେବେ   ସାହେବୀ ଢଙ୍ଗରେ
ସାହେବ ଅଞ୍ଚଳେ ରହିବ

ସାହେବ ପଲମ ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡାଇ
ସାହେବ ମହଲେ ଭ୍ରମିବ ।
ଲୁଲ ଭୂଆସୁଣୀ- ମାନଙ୍କୁ ମୋହବ
ମୁଲୁକାମୁଣ୍ଡରେ ଦାଣ୍ଡରେ
ଛୁଡ଼ ଦେବ ପଦେ ପଦେ ହାଙ୍କୁ ଥିବେ
ଇଙ୍ଗିରଜୀ କଥା ତୁଣ୍ଡରେ ।
ସାହେବ ସୁବାଏ ଯାଇଁ ଅସି ତାଙ୍କ
କର-ମରଦନ କରନ୍ତେ
ଯେତେ ଯେ ଅଦେଖା ଗୁଡ଼ାକ ଅଖିରେ
ଦେଖିଣ ଚମକ ପଡ଼ନ୍ତେ ।
ନେତା ବୋଲି ମୋତେ ମାନନ୍ତୁ ସେ ଅବା
ନମାନନ୍ତୁ କେହ୍ନ ମୁହଁରେ
ମୁଁତ ନେତା ହୋଇ ଭୁଁ ଜଁ ଭୁଁ ବଜାଇ
ବୁଲୁଥିବ ସଦା ସ୍ନେହରେ ।
କେହ୍ନ ବୋଲେ ବୁଲି ଆସିଲି ବିଲାତ
ଅଉ ବାକୀ କଛି ନାହିଁତ
ଛୁଡ ଦମ୍ଭ କରି ବସି ଅଛି ଏବେ
ନେତା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ମହିଁତ ।

ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ନେତା ପ୍ରସବିନୀ
କେତେ ନେତା ଗଢି ଫିଙ୍ଗୁଛି
ନେତାଗୋଳ ନେତା— ଖେଳରେ ତା' କୋଳ
କଳ କଲ୍ଲୋଳିତ କମ୍ପୁଛି ।
ନେତାମାନଙ୍କର ମହତ ସଙ୍କେତ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୋଷ ବାଛିବା
ହେଲା କାମ ଯେତେ ହୋଇଗଲା ଷଣି
ନିଜ କୃତ୍ୟ ବୋଲି ଘୋଷିବା ।
ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥଟିକ ଘୋଡ଼ାଇ ଯତନେ
ସ୍ୱାର୍ଥ ତ୍ୟାଗ ଶିକ୍ଷା ଦେଶରେ
କରିବ ପ୍ରଚୁର ନ ବୁଝିବେ କେହୁ
ଅଛି କିସ ପେଟ ଭିତରେ ।
ମୁହିଁଟି ସଜାଡ଼ି ରଖିଥିବ ସଦା
ଅକାଶ ପାତାଳ ଘଟଣା
ଖାଇ ଯିବ ଗୁଲି ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ
ନର ଲୋକେ ଯାହା ଅଜଣା ।
ଶିକ୍ଷା ଦେବ ସଦା କର୍ମ କରିବାକୁ
ଜାତି ଭାଇ ଦେଶ ଲୋକଙ୍କୁ

କର୍ମୀ କର ଶ୍ରମ ସଫଳ ହୋଉଛନ୍ତି
ସୁଖ୍ୟାତି ଅର୍ପନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଅନେତାମାନଙ୍କ ଧନ ଦଉଲତି
ରଖିବାରେ ନାହିଁ କାରଣ
ତୁମ୍ଭଠାରେ ଯାହା ଅଛି ତା ଅଛଇ
ଗୃହିଁବାକୁ କର ବାରଣ ।
ଦେଶ ହିତ ଯଜ୍ଞ— କୁଣ୍ଡରେ ଯେମନ୍ତ
ଢାଳିବେ ସେ ଅଣି ସକଳ
ପଡ଼ିବ ଏତିକ ବସ୍ତୁର ଯତନେ
ଯୋଡ଼ିବାକୁ ଜାଣି କୌଶଳ ।
ତାଙ୍କର ହାତରେ ତାଙ୍କର ଧନରେ
ହୋଇ ଯାଉ ଯାହା ହୋଇବ
ତୁମ୍ଭ ଧନ ଯାଙ୍କ ଲୁହା ସିନ୍ଦୁକରେ
ସମାନ ଯେମନ୍ତେ ରହିବ ।
ନିଜ ଘର ବନ୍ଧ ଫିଟାଇ ସେ ନେତା
ଦେଶ ହିତ ଲାଗି ମରନ୍ତୁ
ଭ୍ରମ ଭ୍ରାନ୍ତିଯାଙ୍କ ସୁମର ସତତ
ଶୋଷକୁ ବୃଥାରେ ଝୁରନ୍ତୁ ।

ଦେଶ ଲୋକେ ଆମ୍ଭ — ବଡ଼ ଗୁଣଗ୍ରାହୀ
ଅଦ୍ଧେକ ପଣ ତାଙ୍କର
ବୁଝିବା ମାତ୍ରକେ — ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ
ସର୍ବେ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ ପଡ଼ର ।
ଉତ୍କଳ ମାତାଙ୍କ — ଉଦ୍ଧାରକର୍ତ୍ତା
ଯେ ଯହୁଁ ଏ କୋଳେ ଅଛନ୍ତି
ଭୁଇଁ ଛୁଇଁଲାକୁ — ଜଳବାୟୁ ଲାଗି
ନେତା ସେ ପାଲଟି ଯାଉଛି ।
ଯନ୍ମ ଦେଶ ତହୁଁ — ନେତା ପଣ ପଣ
ନେତାଗଣ କଣ କହିଲ,
ତେବେ ତ ଉତ୍କଳ — ମାତାଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଲୋତକ ଧାର ନ ଶୁଖିଲା ।
ଯା ବକ୍ଷ ବିଦାରି — ଶୋଷିଲ ଶୋଣିତ
ତା ଅଶ୍ରୁ ଯେବେ ନ ପୋଛିବ
ପୋଡ଼ି ଯାଉ ନେତା— — ପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ
ନେତା ନାମରୁ କ ଫଳିବ ।

Printed by B. S. Das, Mukur Press, Cuttack. 1918.